

VII konferencja naukowa „Wieś polska podczas II wojny światowej – Rodzina. Wojna. Pamięć”

9 października 2024 r., Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie

Program

9.00 rozpoczęcie konferencji i powitanie gości

9.30 komunikat specjalny: dr Tomasz Domański, Pacyfikacja Michniowa w świetle nieznanych dokumentów

10.00 – Krzysztof Pierściński, Sprawozdanie z I konferencji popularnonaukowej studentów „Wieś polska podczas II wojny światowej”

10.15 – wręczenie certyfikatów uczestnikom I konferencji popularnonaukowej studentów „Wieś polska podczas II wojny światowej”

I panel 10:30 – 11:50

Niemiecka i sowiecka polityka gospodarcza wobec wsi polskiej. Starty osobowe i materialne rodzin wiejskich

Moderator: dr hab. prof. UJK Jerzy Gapys (Instytut Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach)

1. Prof. TOMASZ GAJOWNIK (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie), Na celowniku Wehrmachtu. Eksploatacja wsi polskiej w świetle akt Inspektoratu Gospodarki Wojennej w Generalnym Gubernatorstwie (10.30 – 10.50)
2. Prof. MIROSŁAW GOLON (Instytut Historii i Archiwistyki UMK w Toruniu, Instytut Pamięci Narodowej Delegatura w Bydgoszczy), Morderstwa, deportacje i grabieże. Zbrodnie sowieckie na terenach wiejskich województwa pomorskiego w 1945 r. (10.50 – 11.10)
3. Dr MATEUSZ KUBICKI (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku), Rodzina wiejska na Pomorzu Gdańskim a niemiecki system przesiedleńczy w latach II wojny światowej – przyczynek do badań (11.10 – 11.30)
4. ŁUKASZ MAREK KOWALSKI, Straty ludności wiejskiej w Polsce podczas II wojny światowej w świetle akt Biura Odszkodowań Strat Wojennych przy Prezydium Rady Ministrów w Warszawie (11.30-11.50)

Dyskusja 11:50 – 12:00

Przerwa 12:00 – 12:20

II panel 12:20 – 13:20

Rodzina wiejska wobec zagłady ludności żydowskiej

Moderator: dr Tomasz Domański (Instytut Pamięci Narodowej Delegatura w Kielcach)

5. Dr RAFAŁ DRABIK (Biuro Badań Historycznych IPN w Warszawie), Ratownicy. Losy rodzin pomagających Żydom w powiecie biłgorajskim w okresie okupacji niemieckiej (12.20 – 12.40)
6. Dr KAROLINA TRZESKOWSKA-KUBASIK (Biuro Badań Historycznych IPN w Warszawie), Rodziny wiejskie z terenu Kreis Busko, które udzieliły pomocy Żydom w czasie II wojny światowej (12.40-13.00)
7. Dr MARZENA BAUM – GRUSZOWSKA (Muzeum Regionalne w Pilźnie), Światła w ciemności. Mieszkańcy ziemi pilźnieńskiej wobec zagłady Żydów 1939 – 1944 (13.00-13.20)

Dyskusja 13:20 – 13:30

Przerwa 13:30 – 14:00

III panel 14:00 – 15:00

Rodzina wiejska wobec pacyfikacji

Moderator: dr Justyna Staszewska (Muzeum Wsi Kieleckiej. Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie)

8. NATALIA LENDA (Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych UW), Niemieckie pacyfikacje wsi w Okręgu Białostockim (1941-1944) (14.00 – 14.20)
9. PIOTR KAPUSTA (Muzeum Nowej Huty – oddział Muzeum Krakowa), Tragedia podkrakowskich Liszek – pacyfikacja wsi 4 lipca 1943 r. (14.20-14.40)
10. Dr DOMINIKA PASICH (Oddziałowe Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie), Pacyfikacja Poręby Dzierżnej 7 sierpnia 1944 r. (14.40 – 15.00)

Dyskusja 15:00 – 15:10

Przerwa 15:10 – 15:30

IV panel 15:30 – 16:30

Rodzina wiejska – historie indywidualne

Moderator: Paweł Żołądek (Instytut Pamięci Narodowej Delegatura w Kielcach)

11. Dr WOJCIECH CEDRO (Instytut Pileckiego w Warszawie), „W przypadku wypuszczenia go na wolność należy liczyć się z tym, że będzie kontynuował swój proceder” - historia Franciszka Antczaka oraz rodziny Szkopów skazanych za pomoc Żydom w czasie II wojny światowej (15.30 – 15.50)

12. Dr MARZENA GROSICKA (Instytut Pamięci Narodowej Delegatura w Kielcach)
Władysław Zwiejski i jego rodzina w strukturach konspiracyjnego ruchu ludowego
na Kielecczyźnie (15.50 – 16.10)

13. ANDRZEJ KACORZYK (Państwowe Muzeum Auschwitz – Birkenau), „You were
a brave man Kazimierz” Jędrzejowski – dostrzeżony bohater (16.10 – 16.30)

Dyskusja 16:30 – 16:40

Przerwa 16:40 – 17:00

V panel 17:00 – 18:00

Rodzina wiejska – pamięć i upamiętnienie

Moderator: Magdalena Kopeć (Muzeum Wsi Kieleckiej. Mauzoleum Martyrologii Wsi
Polskich w Michniowie)

14. Dr JOANNA MATYASIK (Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszcz), Zbrodnia
w Małym Czystem (1939 r.) w pamięci współczesnych mieszkańców wsi (17.00 –
17.20)

15. Dr KATARZYNA MADEJSKA (Muzeum Regionalne w Zwoleniu), dr hab. PAWEŁ
MADEJSKI (UMCS w Lublinie), Rodzina, patriotyzm, pasja, wrogowie: twórczość
Wincentego Flaka (1870-1943) w okresie okupacji niemieckiej (17.20 – 17.40)

16. MARIUSZ KOZŁOWSKI (Muzeum Ziemiaństwa w Dąbrowie - oddział Muzeum
Regionalnego im. M. Asłanowicza w Siedlcach), Losy wojenne i powojenne polskich
rodzin na terenie gminy Korczew i Łysów (17.40 – 18.00)

Dyskusja 18:00 – 18:10

Podsumowanie i zakończenie konferencji 18:10 – 18:30

Organizatorzy: Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie oddział Muzeum Wsi
Kieleckiej, Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach oraz Instytut Historii
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

Kontakt z organizatorami:

- dr Justyna Staszewska (sekretarz konferencji ze strony MWK) – tel. 41 254 51 62;
e-mail: jstaszewska@mwk.com.pl, konferencjamichniow@mwk.com.pl,

- Paweł Żołądek (sekretarz konferencji ze strony IPN) – tel. 41 340 50 63;
e-mail: pawel.zoladek@ipn.gov.pl

- dr. hab. Jerzy Gapys, prof. UJK (sekretarz konferencji ze strony UJK) – tel. 41 349 73 10; e-
mail: jerzy.gapys@ujk.edu.pl